TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workmen's Pub. Co:n kustantamana.

Huoneusto sijaitsee 10:nen ja Duane katujen kulmassa. Puhelin 365.

Ilmoitushinta 50 senttiä tuumalta kerran. Halmailmoituksista $1.00 ensimäiseltä tuumalta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta lisää.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta $1.00, puoli vuotta 60c
CANADAAN
1 vuosikerta $1.25 puoli vuotta 75c
SUOMEEN
1 vuosikerta $1.50, puoli vuotta 80c

ADDRESS:
TOVERITAR
BOX 99 ASTORIA, ORE.

TOVERITAR
(THE WOMAN COMRADE.)

Organ of the Finnish Working Women in America, Published every Tuesday by The Western Workmen's Publishing Co.
Advertising rates 50c per inch per insertion.

SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
One year $1.00, 6 months 60c
IN CANADA:
One yer $1.25, 6 months 75c
IN FOREIGN COUNTRIES:
One year $1 50, 6 months 80c

Entered as second-class matter July 18th, 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, Under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS
Selma Jokela-McCone
2314 Oak St., Portland, Ore.

Toverittaren tilaajaluettelo osottaa seuraavaa:

Uusia	60
Uudistuksia	23
Katkennut	90

SEURATKAA ESIMERKKIÄ!

Toverittaren levittämiseksi ovat erityisesti mainittavalla ripeydellä toimineet toverittaret Mary Brandt, Timmins'ista, Ont. ja Fiina Autio, Crystal Falls'ista, Mich., lähettämällä uusia tilauksia oikein tukuttain. Toivottavaa olisi, että samaten kaikki asianmiehet paikkakunnallaan seuraisivat esimerkkiä ja pitäisivät tarkkaa huolta siitä, ettei Toverittaren tilauksia pääsisi katkeamaan. Huolimatta siitä, että kaikki tarpeet ovat suunnattomasti kohonneet, **on kuitenkin Toverittaren tilaushinta pysytetty ennallaan** ja siksi lehtemme tilauksia ei luulisi olevan vaikea saada.

En mitenkään saata olla nykäsemättä seuraavien paikkakuntien asianmiehiä hiukkasen, jotka ovat päästäneet tilauksia katkeamaan, nim. Hibbing'istä, Minn., 10, Fitchburgista, Mass., 6, Worcesterista, Mass., 5 ja Munisingista, Mich., 4. Joutukaa uudistamaan tilauksianne.

Eintä se Toverittaren joka kuukauden viimeinen numero, onko sille annettu se huomio, minkä se ansaitsee? Jos haluamme että Toverittar pysytetään sen kokoisena ainakin kerta kuukaudessa, tulisi tukkutilauksia saapua enemmän. Kun pidämme huolta siitä, että lehtemme vakituinen tilaajamäärä aina jatkuvasti kohoaa emme jonkun ajan kuluttua koskaan tarvitse nähdä sitä pienemmässä koossa.

Oikolukija.

LUOKKATAISTELU-ALUEELTA

BUTTE, MONT.

Muori H. oli vailla sitä minunkin kirjoittamistani, jospa mä sitten vähän sysään taas vailteeksi.

Muori on ollutkin ahkera sitä kynäänsä käyttämään, että sitä on jo totuttu häneltä odottamaan. —

Täällä on taas niin kylmä, että kiukuttaa. Toukokuu käsissä ja niin purevan kylmää. — Olin vähällä jäädä korvista ja sormista kaupungille tänä päivänä.

Leipä se maksaa Muskoossa — ja osaapa ne Buttenkin keinottelijat omansa vetää.

"Saapas näkee" mitä ensi talvena pistetään hampaan koloon, sillä vehnää lähetetään vaan ulos maasta, vaikka vehnävarastot ovat liian pienet omaksikin tarpeeksi. (Eräs viljakeinottelija Minneapolisissa kuuluu tunnustaneen että kyllä sitä vielä on viljaa maassa, vaikka yritetään pelottaa ihmisiä ostamaan leipänsä vaikka kuinka kalliista hinnasta.—Toim.) Vehnän hinta on korkeampi kuin koskaan ennen ja siksihän sitä lyödä pitää, kun rauta on kuuma. Ei muuta kuin nostetaan hintoja, niin vähemmälläkin tulee oma maa toimeen — ja hiljalleen nälkään näännymme — ravinnon puutteessa, jota meillä ei ole varaa ostaa. Mitä meidän on tehtävä, tätä tulevaa nälän-uhkaa vastaan? Ei mitään! — Muuta kuin puskea työtä miulin lailla päivät pitkät. Keinottelijain sillä aikaa keksiessä syitä yhä korkeampiin hintojen ylentämisiin, että et tänään enää saa mitään sillä hinnalla kuin eilen.

Kärsittiin tässä viikko sipulien puutetta (sai juosta talosta taloon, saamatta kuitenkaan lainaksi) sillä sipulien hinta vähän laski, joka oli 15c pauna, vaan kauppiaat eivät suvainneet niitä liioin myydä 25 sentillä kahta paunaa, ennenkuin vasta kahtena viimeisenä päivänä. On sitä jollain ihmisellä silti onnikin tässä matoisessa maailmassa, niinkuin esim. minullakin. Ja se on se, että en ole oikea "perunansyöjä". Sehän se täällä Buttessa kuuluu olevan paremmassa hinnassa kuin viinakulta.

Viina se onkin ainoa tavara, jota voi täällä pikkumarkalla ostaa.

Kymmen-senttinen on täällä kahden sentin arvoinen.

Uutisena mainitsen, että tuli oli päässyt irti Modoc-nimisestä mainista, polttaen saftin eli nostoaukon, jonka vuoksi on kolme viereistä mainia ollut seisauksissa viikon päivät, nim. Speculator, High Ore, ja Butte Ballaklava, syystä, että kaasu oli tunkeutunut palavasta mainista näihin. Speculator on kuulemma tänään alkanut runnaamaan ja toiset ehkä myös jonkun päivän kuluttua.

Olen kuullut, että mainarien palkan pitäisi alentua toukok. 1 p:stä, koska kuparin hinta on laskenut markkinoilla.

"Clean up week" on ollut viime viikolla ja on niitä katuja sekä kuila vähän puhdisteltukin, jota tämä kyllä kaipaa joka sortista.

Tällä "clean up" viikolla on myös ollut kymmenen avioero-juttua käsiteltävänä. Alkaa siinä olla ristiriitaa osaltansa. Ei se silti ole kummakaan tänä sotaisena aikakautena.

On niitä ollut hameen suojiinkin pyrkijöitä isommissa kaupungeissa siksi paljon, että on pitänyt selson jonossa vuoroaan odottamassa, saadakseen sitä yhteiskunnan lupaa.

Vaan se naimisiinmeno jälkeen huhtikuun 1 päivän kuuluu olevan "maan kavaltamista", joten sellaisten miesten on pakko lähteä sotatantereelle yhtä hyvin kuin yksinäistenkin miesten.

Ei sitä saa enää kaikkea sanoakaan mitä ajattelee. Helenassa eräs mies saluunassa oli puhunut sopimattomasti Yhdysvaltain lipusta, sotamiesten kuullessa, jotka olivat pakottaneet miehen polvistumaan ja suutelemaan sen tähtiä ja kiemuroita, jonka jälkeen antoivat hänelle lähtökäskyn.

Isänmaallisuutta sekin. Eilen iltapäivällä meni eräs mies ravintolaan ja muun ohella tilasi myös "German fried potatoes". — Mies "kaunterin" takana tuumi, että me emme ole paistaneet "German fries" siitä asti, kun vihollisuus Saksan välillä on alkanut. Mies kun halusi steak'insa kanssa perunaa, niin "Waiter" eli passaaja ehdotti, että elkö hän haluaisi "Belgian fried". Se on melkein samanlaista, kuin se saksalainen paistettu peruna. Ja kuuluu niillä olevan toinenkin nimi, ensin keitetään perunat ja sen jälkeen heti paistetaan. — Niitä kutsutaan nimellä "steamboats".

Kaikkia se piru sillä hullulla teettää, voisimme sanoa.

Niitä on jokapäiväisiä tapahtumia monenlaisia, vaan joista en kaikista rupea yksityiskohtaisemmin kertomaan tällä kertaa.

Meidän nuori osasto sairastaa, koska ei enää tahdo saada kokouksiakaan pystyyn. Olisi niitä kyllä jäseniä että osaston pystyssä voisi pitää, jos vaan kaikki olisivat vielä niin innokkaita kuin ensin oltiin. Ei ole näkynyt paikkakunnan uutisiakaan kirjeenvaihtajilta enempää Toverissa kuin Toverittaressakaan.

PIIJUN MAMMA.

BALISDALE, MINN.

Piirrän jonkun sanan täältä metsänkorvesta. Olen lukenut Toverittaresta paikkakuntakirjeitä idästä ja lännestä ja joka puolelta, vaan en ole nähnyt uutisia kuin yhden kerran täältä pienestä farmikylästä. Missä lienee vika, kun eivät naiset kirjotta tähän meidän Toverittareen? Olisi hupainen lukea paikkakuntansa uutisia aina joskus. Tuleehan tänne kymmenkunta Toveritarta.

On meillä suomalaisilla täällä yhteispyrintöjäkin. On oma haali, jossa nyt vietettiin Vappujuhlaa.

Kuolon kylmä käsi vieraili paikkakunnallamme ja vei Leander Haapakosken huhtik. 12 p:nä. Hän oli kotosin Nivalasta, O. I. Häneltä jäi vaimo ja kaksi tytärtä Suomeen ja täällä Minnesotassa on hänellä kolme tytärtä ja yksi poika. Viisi vävyä on vainajalla ja useita lapsenlapsia. Keveät mullat vainajan haudalle!

Ensikertalainen.

ROSSLAND, B. C.

Tervehdys Toverittaren laajalle lukijakunnalle! Harvoin täältä Rosslandista näkee kirjotuksia, vaikkakin täältä on valittu kirjeenvaihtaja tälle lehdelle. Toisilla paikkakunnilla naiset varmaankin luulevat, että täällä nukutaan syvää unta, vaan niin ei ole asia. Aina mennään eteenpäin taistellen, vaikka hiljalleen, tätä yhteiskunnan nurinkurisuutta vastaan.

Kesä on nyt tulossa. Lunta vaan on vähäsen enää maassa.

Kansalaisia on mennyt pois paikkakunnaltamme toisille markkinoille. Myöskin meni kauan paikkakunnalla asunut Heikkilän perhe ja ikävöiden jäimme heitä muistelemaan.

Phoenixista oli täällä Mrs. ja Mr. Hilli sisarensa luona kylälemässä kuukauden päivät. Mr. Hilli käväsi samalla kertaa kuumilla lähteillä reumatismia parantamassa. Hauskaa kesää kaikille toivoo EUKKO.

MULLAN, IDA.

Vappua juhlittiin ompeluseuran tolmesta toukok. 1 p:n iltana. Juhlatilaisuudessa oli haali aivan täynnä. Illan ohjelmassa ensin toveri Kainu sanoi jonkun sanan illan merkityksestä. Myöskin tilaisuudessa esitettiin kaksi näytöskappaletta, nimittäin: "Vapauden sortoa" ja "Rauhatonta yleisöä", joiden välilajoilla suoritettiin muuta ohjelmaa ja soittokunta soitteli. Ohjelma kesti lähemmä puolta yötä, vaan jäihän sitä aikaa vielä tanssimiseenkin.

Aina vaan paisuu! Viime ompeluseuran kokouksessa jäsenkirjuri kuiskasi korvaani että kun saisi vielä yhden jäsenen, niin ompeluseuran jäsenluku olisi 100. Siis todellakin voi sanoa, että tämä on yksi isompia ompeluseuroja ainakin lännellä, kuten Leino-setäkin jo viime kesänä Toverissa mainitsi, ja sanoi, että ei hän ole vielä nähnyt sellaista ompeluseuraa, kun on haali täynnä väkeä ja jokainen sanoi kuuluvansa ompeluseuraan. Mutta ei täällä vieläkään kuulu hetkiään kaikki ompeluseuraan, jotka haalilla käyvät. Eikä tätä liioin voi sanoa naisten ompeluseuraksi, sillä tähän kuuluu ainakin puoleksi miehiäkin. Täällä ovat miehet sellaisia, että ne haluavat olla siellä missä naisetkin ovat. Meidän naisten pitäisi vaan keksiä joku keino, että saataisiin ne tekemään käsitöitä. Ja minä olen sitä mieltä, että laitetaan suuret myyjäis-iltamat, joihin jokaisen jäsenen on lahjotettava joku esine, jonka valmistaa itse, tai on se muuten hankittava. Luulen että näistä myyjäis-iltamista olisi hyvät tulokset.

Sunnuntaikoulu alkoi huhtik. 29 p. Koululapsia ilmottautui jo heti alussa 29 ja vielä kuuluu tulevan paljon lisää. Lapset olivat kovasti innostuneita koulun johdosta.

ROSA KOSKI.

EAST BOSTON, MASS.

Koskaan ei näy kirjotuksia East Bostonista Toverittaren lehdillä. Tiedän varmasti, että monelle naiselle tulee Toveritar, vaan arvelevat kai, että kirjotus sen palstoille täältä on tarpeetonta. Täällä East Bostonissa on paljon suomalaisia, vaikka ei puoletkaan niistä kuulu osastoon, on meillä kuitenkin jäseniä yli neljänkymmenen. Olisi ehkä enempikin, jos ei ainainen eripuraisuus olisi yhteistoiminnalle esteenä. Joukkomme on pieni vaan toivoamme emme heitä.

Osastomme naiset ovat koettaneet saada iltamia hommatuksi omin voimineen, en tiedä varmuudella, kuinka pitkälle he jo ovat päässeet, mutta toivon, että ei jätetä sitä vain hommaksi. Hiljaa tehden hyvää tulee.

Ompeluseura myöskin on jakanut töitä useille naisille. Koetetaanpas nyt saada niitä käsitöitä pian valmiiksi, että saadaan pitää sitte suuret myyjäiset.

Hoista kevättä ja tositoimintaa kaikille sosialismin aatteen eteenpäin viejille, toivoo HILU.

CREIGHTON MINE, ONT., CAN.

Creighton M. s. s. osastolla oli työkokous huhtik. 22 p., jossa valittiin taloudenhoitaja ja näytelmäseuran johtaja. Seitsemästä hakijasta tuli valituksi Nestor Petman, Iron River'istä, Mich. Toimeensa tulee hänen astua toukok. 1 p:nä.

Avioliiton satamaan ovat purjehtineet Martha Leppänen ja Kalle Huhta. Toivotan heille pysyväistä onnea.

M. J.

SMOKY LAKE, ALTA, CAN.

Piirrän tämänkin paikkakunnan uutisia, kun en ole nähnyt koskaan mitään lehdissä täältä. Täällä on suomalaisia uutisviljelijöitä. Neljä vuotta ovat olleet jo ensimäiset kannon kaatajat, jotka ovat Suomesta tänne tulleet. Ei täällä ole vielä yhtään farmaria, sillä kaikki ovat aivan kuin tyhjästä alkaneet. Eikä jouda edes homesteadiaan perkaamaan, kun pitää olla kapitalistien myllystä leipäänsä tienaamassa, että hädin tuskin henkensä saa pidetyksi. Suurperheellisiä ovat enimmäkseen uutisviljelijät, joten se pitää perheen pään ahkeresti tienestissä ja naisten huoleksi jääpi kotihommat. Jospa olisi kuin rikkaiden kotona kaikki ylellistä, mutta kun köyhäilistökodissa on kaikki vajanaista, niin tulee ajatelleeksi, että kuinka monet kärsimystoverit saanevatkin kärsiä samaa kurjuutta.

Lukurengas perustettiin tänne viime tammikuussa, johon liityivät jäseniksi kaikki suomalaiset ja nyt meillä on 30 dollarin arvosta hyvää kirjallisuutta luettavana. Kirjaston kartuttamiseksi pidettiin iltamia, joten saatiin kirjat ilman velantekoa. Mutta nyt kesän ajaksi taas iltamien toiminen lakkaa, kun useimmat toimihenkilömme ovat menneet koko kesäksi tienestiin. Toivon, että ensi syksynä taas olisimme yhtä innokkaita joukolla toimimaan yhteisen asiamme hyväksi.

Ompeluseurakin on perustettu lukurenkaan naisten keskuuteen, vaikka ei siihen kuulu kymmentäkään naista.

Avioliiton satamaan ovat purjehtineet Hilma Häkli ja August Kolvisto. Onnea vaan!

Tervehdän kaikkia Toverittaren lukijoita! Mrs. Kaisa Kaija.

EVERETT, WASH.

Koska ei täältä Everett'istä ole hetkeen aikaan näkynyt mitään kirjotuksia Toverittaren palstoilla, niin koetan minä kyhäillä muutaman rivin huomautukseksi, että eletään sitä sentään vielä tälläkin ja toimitaan käsi kädessä pois tiehensä vaan.

Naisilla täällä on ompeluseura pystyssä ja on tämä seura pitänyt ko-